

κατώρθωσαν νὰ φθίσωσιν εἰς τὸ μέρος, ὅπου αὕτη ἐπνίγει, καὶ νὰ τὴν ἐκβάλωσιν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν . . .

Ἀλλὰ τὴν ἐξέδωλον πλέον νεκράν . . . Τότε δὲ μετὰ βραχεῖαν οἰγὴν·

— Θυσία, εἶπεν ὁ Κλεῖτος, δὲν δύνάμην νὰ ἐπιζήσω μετ' αὐτὴν, ἀφ' οὗ ὁ τάλας τὴν ἐθυσίασα . . .

Κ' ἔκαμιν ἐν κίνημα πρὸς τὸν βυθόν . . .

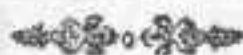
— Περιμένα, ἀπεκρίθη παρὰφορος ὁ θυεστής, μὴν ἐλπίζης νὰ μείνῃς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς . . . ὦ! ὦχ! δὲς τὴν χεῖρά σου, καὶ ἀφ' οὗ ἀφήσωμεν πρῶτον τὴν Κλεῖωναν νὰ βυθισθῇ, ὥς τὴν ἀκολουθήσωμεν ἔπειτα καὶ ἡμεῖς.

Ἀμ' ἔπος, ἄμ' ἔργον· ἡσπάζεσθαι τὴν Κλεῖωναν, καὶ τὴν ἐβύθισαν· καὶ ἔπειτα σφριγῶντες ἀλλήλων τὰς χεῖρας, ἐβυθίσθησαν ἀμφότεροι ταύτοχρόνως . . .

Πένθιμος ἡκούσθη φωνὴ ἀλκυόνος καὶ θρηνηδῶς ἐμουρμούοισεν ὁ ἀφρός τῶν κυμάτων . . . Ἰδοὺ τὸ μόνον αὐτῶν ἐπιτάριον . . .

Τὴν ἐπαύριον μνθόντες οἱ ἱρμιονεῖς παρὰ τῶν ἐν τῇ ἡμιολίᾳ τὸν ὑποδρύχιον καὶ οἰκτρὸν θάλακτον τῶν τριῶν φίλων, κατώρθωσαν δι' ἐπιδεξίου δύτου ν' ἀνακύρῃσι τὰ τρία τῶν πτώματα, καὶ κύσαντες αὐτὰ ἐνεταφίασαν τὴν κόριν τῶν ἐξωθεν τῆς ἐρήμου καλῶς τῶν.

Α. Σ. Β.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑΙ ΕΚΚΛΗΣΙΑΙ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ ἀσυγκρίτῳ πατρίδι τῶν λαμπρῶν ἐρειπίων, ὅπου τὰ ἔργα τοῦ Φειδίου καὶ τοῦ Ἰκτίνου ἀπαντῶσι πανταχοῦ τὸν θαυμάζοντα ὀφθαλμόν καὶ ἐπιβάλλουσι τὸν θαυμασμόν καὶ ἀκούσιον, ὑπάρχουσι ἢ καὶ μέλεις ἄρτι ὑπῆρχον ταπεινὰ τινα καὶ ἀφκνῇ οἰκοδομήματα, ἐξ ἄλλων προερχόμενα χρόνων, ἄλλην τάξιν ἰδεῶν διεγείροντα, ἄλλας τύχας ἀναπολοῦντα, μετριοφρόνως δὲ κύπτοντα ὑπὸ τὰς ὑψηλοῦς περιγεγομέναις οἰκίαις, ἀλλ' οὐδ' εὐρυθμίας οὐδὲ κάλλους στερούμενα, καὶ ἄγρια καὶ ὑπ' αὐτὴν τὴν στολὴν τοῦ Παρθενῶνος καὶ τοῦ Ἑρεχθίδου νὰ ἐλκύσωσι τοῦ φιλοκάλου τὴν προσοχὴν. Τὰ οἰκοδομήματα ταῦτα εἰσὶ μιχαὶ χριστιανικαὶ ἐκκλησίαι, ἀνεγερθεῖσαι ἐπὶ τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας, καθ' ὁμοιόμορφον σχέδιον, καὶ, ὡς ἐξ αὐτοῦ φαίνεται, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν. Περὶ τοῦ ἀνεγείραντος αὐτάς οὐδὲν μαρτυρεῖται ὑπὸ τῶν Βυζαντινῶν συγγραφέων, ὑπάρχει ὁμως παράδοσις τις ἦν, καὶ τοι ἀδέσποτον, κρίνομεν ὁμως καλὴν νὰ διατηρήσωμεν, ὅπως αὐτὴ καὶ ἐπιζήσῃ τοῖς ὁσημέρην καταστρεφόμενοις κομψοῖς τούτοις ἐκκλησιδίοις.

Περὶ τὰ 400 μετὰ Χριστὸν ἐζή καὶ ἤκμαζεν ἐν Ἀθήναις Λέων τις ἢ Λεόντιος ἢ καὶ κατ' ἄλλους Ἡράκλειτος, Ἑλλήν, δηλαδὴ εἰδωλολάτρης, φιλόσοφος λεγόμενος, διότι τότε ἡ φιλοσοφία, οἷα ἦτον ἡ φιλοσοφία τότε, ἦτον εὐαπόκρητον γρῆμα καὶ πρόχειρον. Ὁ Λέων οὗτος ἦν πλούσιος, καὶ κακῶς ἀνατεθραμμένος, ἄσωτος καὶ πλεονέκτης· ἴσως ὁ πλοῦτός του ἀπε-

τέλει τὸ ἀξιολογώτερον μέρος τῆς φιλοσοφίας του. Ἔχε δὲ καὶ δύο υἱούς, Οὐαλέριον καὶ Ἀέτιον, ἀλλὰ καὶ μίαν θυγατέρα, Ἀθηναΐδα καλουμένην, ὡραιοτάτην δὲ χαριεστάτην καὶ εὐφροεστάτην, καὶ ἦτις ἐκύσμησε τὰ φυσικὰ προτερήματα ταῦτα, προσθεῖσα καὶ μέγα μέρος τῆς πατρικῆς σοφίας, καὶ πιθανώτατα τὸ καλλίτερον μέρος. Ἡ Ἀθηναΐς λοιπὸν, τοιαύτη οὖσα, εὐγενῆς, ὡραία, πεπαιδευμένη, καὶ πρὸ πάντων πλουσία, ἐνοεῖται ὅτι ἦτον νόμιμη ἐπιζήτητος τοῖς τότε κομψοῖς τῶν Ἀθηνῶν ἐμακαρίζετο δ' ὁ πατήρ ὁ ἔχων τοιαύτην κόρην.

Ἀλλ' ὁ Λέων ἀπέθανε, καὶ πρὸς κοινὴν ἐκπληξιν ὅλων τῶν συμπολιτῶν του, καὶ αὐτῆς δὲ τῆς Ἀθηναΐδος προσέτι, κατέλειπεν ὅλην τὴν μεγάλην περιουσίαν του εἰς τοὺς κακοήθεις υἱούς του, εἰς δὲ τὴν κόρην του οὐδὲν πλὴν ἑκατὸν χρυσῶν, οὗς καὶ αὐτοὺς τῇ ἔρπασαν οἱ ἀδελφαί της. Καὶ οἱ μὲν δύσπιστοι τῶν Ἀθηναίων τότε κακῶς ἔλεγον τοῦ ἀποθανόντος, διὰ τὴν τοιαύτην τιν ἀδικίαν· οἱ δὲ εἰδυμνέστεροι ἤξευρον ὅτι ὁ Λέων, καθ' ὃ φιλόσοφος, ἦτον μάγος, καθ' ὃ δὲ μάγος, ἐγνώριζεν ὅτι ἡ κόρη του εἶχε χρυσὸν ἀνάγκην, καὶ ἄλλοι ἐφρόνον ὅτι ἡ κληρονομία τοῦ κάλλους, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς σοφίας ἦν τῇ κατέλειπεν, ἦν πολυτιμότερα παντὸς ὑλικοῦ πλούτου. Ἀλλὰ τῆς ιδέας ταύτης ἐντελῶς δὲν ἦτον ἡ πρὸς μετὰ τὸς θεῖα τῆς νέας. ἦτις παιδιόθεν ὀρρανεθεῖσα τὴν εἶχε ἀναλάβει καὶ ἀναθρέψει. Μήτηρ δὲ διευθυνθεῖσα πρὸς τὰς τότε ἐν Ἀθήναις ἀρχάς, καὶ οὐδὲν κατορθώσα, διότι οὔτε ὁ ἀρχαῖος Ἀρειὸς πάγος ἤκμαζε πλέον, οὔτε οἱ ἀρχαῖοι περὶ ἐπικλήρων ἰσχυρὸν νόμοι, ἀπεφάσιζε, καὶ παραλαβούσα τὴν ἀνεψιάν αὐτῆς, ἀπῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, συμπάθειαν καὶ δικαιοσύνην παρ' αὐτοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ἐξαιτησομένη.

Δὲν ἀπῆλθε δὲ ἀνευ τινός ἐνδυσίμου. Εἰς τὸν αὐτοκρατορικὸν τῆς Κωνσταντινουπόλεως θρόνον πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀναβῆ Ἰωαννῆς ὁ Νεώτερος, παρ' αὐτῷ δὲ μεγάλη ἰσχύς, καθ' ὃ μετ' αὐτοῦ συνανατραφεῖς, ὁμῆλξ τις τοῦ αὐτοκράτορος, Παυλῖνος καλούμενος, ἐκ τῶν ἐπισημοτέρων τοῦ Βυζαντίου οἰκογενειῶν, καὶ τὸ γένος ἔλκων ἐξ οἴκου συγχλητικοῦ, κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν νεανίας λαμπρὸς, ὡραῖος, πλούσιος, πάσις παιδείας ἐγκρατής, καὶ τῶν πεποιθμένων φίλος ἐνθερμὸς καὶ προστάτης. Φαίνεται δὲ καὶ ὅτι εἶχε μαθητεύσει παρὰ τῷ Λέοντι, διότι, δικαιοῦματι τοιαύτης τινὸς σχέσεως, θεῖα καὶ ἀνεψιὰ κατέλυσαν παρὰ τῷ Παυλίνῳ. Εὐγλωττος ἦτον ἡ θεῖα, καὶ πειστικώτατοι οἱ λόγοι αὐτῆς, ἀλλὰ πολὺ εὐγλωττοτέρα καὶ πειστικωτέρα ἡ καλλονὴ τῆς ἀνεψιᾶς. ὥστε ὁ Παυλῖνος, οὐδαμῶς πλέον διστάζων περὶ τῶν δικαίων της, ἀνέλαβε τὴν αὐτῶν υπεράσπισιν, καὶ ὁμίλησε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ τὴν ἀντί τοῦ αὐτοκράτορος διοικοῦσαν τότε τὸν θρόνον ἀδελφὴν αὐτοῦ, τὴν ἐμφορὴν Πουλχερίαν. Φαίνεται δὲ ὅτι ὁμίλησε μετὰ περισσοτέρου ἐνθουσιασμοῦ περὶ τῶν χαρίτων τῆς Ἀθηναΐδος ἢ περὶ τῶν δικαιωμάτων της, διότι ἦτε Πουλχερίη καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἐπεθύμησαν νὰ ἰδῶσι τὴν νέαν πρόσφυγα Αἰδῆμων καὶ συνεσταλμένην παρὸς τὴν νεανίαν εἰς τοὺς σεβαστοὺς αὐτῆς προστάτας, εἰς οὓς

δὲν ἐτόλμα νὰ ἀναδύσῃ, καὶ ἦτε θεία της καὶ ὁ Παυλῖνος ἐξέθηκάν τας εὐλόγους της ἀπαιτήσεις· ἡ δ' εὐμένεια τῆς ἡν ἐλαχεν ὑποδοχῆς, τὴν ἐπέληψαν περὶ τῆς ἐπιτυχίας της ὥστε μετὰ δύο ἡμέρας, ὅταν ὁ Παυλῖνος ἀπὸ τοῦ παλατίου ἐπανερχόμενος προσῆλθε πρὸς τὰς δύο γυναῖκες, μετὰ χαρᾶς ἐδραμοπρὸς αὐτὸν ἐρωτῶσαι ἂν ταῖς φέρῃ τὴν ἀγγελίαν ὅτι ὁ αὐτοκράτωρ τὰς ἐδικαίωσεν, ἀποδοῦς εἰς τὴν Ἀθηναῖδα τὸ τρίτον τῆς πατρικῆς οὐσίας.

Ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς των ὅτι, ἀντὶ τῆς ἀποκριθῆ, ὁ Παυλῖνος ἐκλίνα γόνυ ἐμπρὸς τῆς νεάνιδος, προσεκύνησεν αὐτὴν καὶ λαβὼν ἐρέλησε τὴν χεῖρά της μετὰ σεβασμοῦ, ὃ ἀνεμίγνυτο καὶ τοὶ ἀδελφικαῖς τρυφερότητας αἰσθημα. Συγχρόνως δ' εὐρεῖται ἡ νεώχθησαν αἱ θύραι, καὶ οἱ μεγιστάνες τοῦ αὐτοκράτορος, τὴν ἐπίσημον αὐτῶν ἐνδεδυμένοι στολήν, εἰσελθόντες ἐν παρατάξει, προσεφώνησαν τὴν Ἀθηναῖδα αὐτοκρατόρισσαν!

Τῷ ὄντι ὁ Θεοδοσίος, ἀφ' ἧς στιγμῆς εἶδε τὴν Ἀθηναῖδα, ἐτρώθη ὑπὸ τοῦ κἄλλους της, καὶ αὐτὸς ὡς πᾶσας τὰς ὑποθέσεις τοῦ ἀδρανῆς καὶ βραδύς, εἰς αὐτὴν μόνην ἐδειξεν ἀπαρξιδιγυμᾶτιστον δραστηριότητα, ἅμω ἀπεφάσισε νὰ νυμφευθῇ τὴν νέαν Ἀθηναίαν. Εἰς τοῦτο δὲ ὁ φίλος του αὐτὸ μόνον δὲν τὸν ἀπέτρεψεν, ἀλλὰ καὶ θερμῶς συνέπραξε, καὶ ἡ συνετὴ Πουλχερία εὐκόλως συγκατατέθη, σκεφθεῖσα, ὅτι ἐπὶ χαρακτῆρος ἀσθενούς ὡς ἦν ὁ τοῦ αὐτοκράτορος, προτιμότερα ἦν σύζυγος ἀφωσιωμένη, μετριοφρων, πεκαδυμένη καὶ φρόνιμος, ἀπὸ ἡγεμονίδα τινος ἀγέμοχον καὶ ἀπαιτητικὴν, ἥτις, κυριεύσας τοῦ ἀδελφοῦ της, θέλει τὸν διοικεῖ ἐπὶ κακῷ καὶ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐπικρατείας.

Ἡ αὐτοκρατορικὴ λοιπὸν συνοδεία ὠδήγησε τὴν Ἀθηναῖδα ἐν πομπῇ εἰς τὸ παλάτιον, ὅπου ἡ μὲν Πουλχερία τῷ ἡνέωξε μητρικὰς ἀγκάλας, ὁ δὲ αὐτοκράτωρ, νυμφευθεὶς αὐτὴν, τὴν ἀνεδίδασεν εἰς τὸν θρόνον. Ἀλλὰ τῆς τελετῆς ταύτης προηγήθη ἄλλη, κατ' αἰτίσιν αὐτῆς τῆς νέας αὐτοκρατορίσεως. Αἱ μελέται της τὴν εἶχον πείσει περὶ τοῦ σαθροῦ τοῦ προπατορικοῦ της θρησκευματος, καὶ τῇ ἀποκαλύψει τὸ φῶς τῆς χριστιανικῆς ἀληθείας. Πρὸ τοῦ γάμου λοιπὸν ἐδόχθη τὸ σωτήριον βάπτισμα καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ ὄνομα *Εὐδοκία*.

Ἐκ χαρακτῆρος εὐεργετικῆς, γλυκεῖας, φιλομαθῆς, κατέλιπε τὸν οἶακα τῶν δημοσίων πραγμάτων εἰς τὰς ἀνδρικωτέρας χεῖρας τῆς ἀνδραδέλφης της, αὐτὴ δὲ περιορίζετο εἰς ἀσκήσιν ταπεινοτέρων ἀρετῶν, εἰς ἀγαθοεργίας, καὶ εἰς τὰ γράμματα. Μεταξὺ ἄλλων εἰς αὐτὴν ἀποδίδονται τὰ *Ὀμηροκεντρα*, ποίημα ἐκ τεμαχίων Ὀμηρικῶν στίχων συγκεῖμενον. εἰς οὗ τὴν πόντασιν ἀναμφιδόλως τὴν ἐνέδοχθαι καὶ ὁ Παυλῖνος, ὡς τὴν ἐδοχθεῖ μεδαίως καὶ εἰς τὰς ἀγαθοεργίας της. «Πολλάκις, λέγει εἰς τῶν ἐπισημοτέρων συγχρόνων συγγραφέων τοῦ ἔθνους μας (1), δι' αὐτοῦ διένεμα τὰς χάριτάς της εἰς ἐνδεεῖς καὶ ἡπορημένους, γνωρίζουσα ἐκ πείρας πόσον δυσπρόσιτος εἶναι εἰς τὴν συν-

εσταλμένην ἐνδεῖαν ἢ βαθεῖαν τοῦ θρόνου. Πόσοι τῶν δυστυχῶν δὲν ἠλόγησαν τὸ ὄνομα τῆς Εὐδοκίας καὶ τοῦ Θεοδοσίου, μεσιτεύοντος τοῦ Παυλίνου! Πόσους τῶν Μουσῶν θιασώτας δὲν ἐνεβόλυσαν αἱ εὐεργεσίαι τῆς θυγατρὸς τοῦ Λεοντίου διὰ χεῖρὸς τοῦ Παυλίνου!»

Ὁ δὲ αὐτοκράτωρ ἐλάτρευε τὴν Εὐδοκίαν ὑπὲρ πᾶσαν ἐκφρασιν καὶ τοσοῦτον περιπαθῶς, ὥστε τὸν ἐρωτα τοῦτον μετοχειρίσθη ἡ Πουλχερία ὡς ὄργανον ὅπως ἐξυπνίσῃ τὸν αἰφρατὴν ἀδελφὸν της ἀπὸ τὸν λήθαργον, καὶ τὸν διδάξῃ τοῦλάχιστον νὰ μὴ υπογράφῃ ἀνεξέταστος ὅσα τῷ παρουσιαζόντο, ὡς ἐξ ἀνερπίας συντίθιζεν. Ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τῷ ἔσπερ νὰ ἐγκρίνῃ μίαν διαταγὴν, καὶ ὁ Θεοδοσίος, χωρὶς καὶ νὰ θέλῃ ν' ἀκούσῃ τὸ περιεχόμενον της, χασμώμενος τὴν ὑπέγραψεν. Ἀλλὰ τότε ἡ ἀδελφὴ του ἐπιμένει ὑπὸ τὸν ἡνάγκαστε νὰ τὴν ἀναγνώσῃ. Ἀλλὰ πόσον ἐξεπλάγη ὅταν ἀνέγνω ὅτι αὐτὸς ε' ἔλεω θεοῦ αὐτοκράτωρ κτλ. ἐπώλει εἰς τὸν δαῖμα ὡς δούλην τὴν γυναῖκά του Εὐδοκίαν διὰ τόσα ὑπέρπυρα! Ὁ αὐτοκράτωρ ἡσθάνθη φρικίαν εἰς ὅλον τὸ σῶμά του, ἐσχίσε τὴν αὐθάδην διαταγὴν, καὶ ἐκτοτε ὡς καὶ ἐσυλλαβίζε πᾶν ἐγγράφον τὸ ὅποιον τῷ παρουσιάζετο, ὑποπτεύων μὴ ὑπ' αὐτὸ ἐκρύπτεται τις σκορπίος κατὰ τοῦ ἐρωτός του πρὸς τὴν αὐτοκρατόρισσαν.

Ἀλλ' ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, κατὰ τὴν ἐορτὴν τῶν Θεοφανίων, ἐνῷ ὁ Θεοδοσίος ἀπῆρχετο εἰς τὴν Μεγάλην ἐκκλησίαν, ἀπαντήσας αὐτῷ ἀνθρώπος τις τοῦ ὄχλου, εἰς Ἀσίας προερχόμενος, τῷ ἐπρόσφερεν ἐν μῆλον, σπανιωτάτου μεγέθους καὶ κἄλλους· ὁ δ' αὐτοκράτωρ, τὸ δῶρον δεχθεὶς εὐμενῶς, εἰς αὐτὸν μὲν ἔδωκε χρυσὰ ἑκατὸν, τὸ δὲ μῆλον ἐπεμψεν δι' ἐνὸς τῶν ὁπαδῶν του εἰς τὴν Εὐδοκίαν. Τῷ ὄντι δὲ ἦτον καρπὸς σπανιώτατος, καὶ ἡ Εὐδοκία λυπηθεῖσα νὰ τὸν φέγῃ ἀρ' οὗ τὸν ἐθαύμασεν, τὸν ἐπεμψεν ὡς μικρὸν δαῖμα φιλοφροσύνης εἰς τὸν φίλον καὶ συνεργάτην της, τὸν Παυλῖνον. Οὗτος δὲ, νομίσας τὸ μῆλον ἐξαίσιον, καὶ φρονῶν, καθ' ὅσα ἐγνώριζε τοῦ χαρακτῆρος τοῦ Βασιλέως, ὅτι ἤθελε τὸν εὐχαριστήσει πολὺ, ἔειπεν νὰ τῷ πέμψῃ αὐτό.

Ὅποια ὑπῆρξεν ἡ ἐκπληξίς τοῦ Θεοδοσίου ὅταν ἐλάβεν ἐκ νέου τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο δῶρον· ἀλλὰ καὶ τι περισσότερο ἀπὸ ἐκπληξίν. Τόσον ὀλίγον λοιπὸν ἡ Εὐδοκία ἐφρόντιζε περὶ τῶν δῶρων του! Τοῦτο ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν, διότι ἦτον ὁπωσοῦν μικρολόγος, καὶ τοῦτο πιθανῶς τῷ ἔλεγον καὶ τινες τῶν ἀδελφῶν του, διότι οἱ αὐλικαὶ ἀγάπωντι ν' ἀλιεύωσιν εἰς θολὰ ὕδατα καὶ εἰς σκάνδαλα. Ἀπῆλθε λοιπὸν πρὸς τὴν αὐτοκρατόρισσαν, κρύψας τὸ μῆλον εἰς τὸν κόλπον του, ἐπὶ σκοπῷ νὰ παραπονεθῇ, διότι περιεσορῶν ἦν τὸ δῶρόν του ὑπ' αὐτῆς.

— Σήμερον τὸ πρῶτό σοι ἐπεμψα ἐν μῆλον, φίλτατε, τῇ εἶπε πονηρευόμενος· δὲν ἤξεύρω ἂν τὸ ἔλαβες.

— Ὁ μάλιστα, εἶπεν ἡ Εὐδοκία. Καὶ τί λοιπὸν μῆλον! Ὅμοιον του δὲν εἶδα εἰς τὴν ζωὴν μου, οὔτε εἰς τοὺς κήπους τῆς Ἀφροδίτης ἢ τῶν Ἀγγέλων εἰς τὴν πατρίδα μου, οὔτε εἰς τὸν καλλίκαρπον Μαραθῶνα.

(1) Σαρλότος Βελάντος. Κωνσταντινούπολις Α'. Σ. 609.

— Τῷ ὄντι μέγιστον εἶναι, εἶπεν ὁ Αὐτοκράτωρ. Πῶς τὸ ἔχεις νὰ τὸ μετρήσωμεν;

— Δὲν τὸ ἔχω πλέον . . . τὸ ἔφαγα, ἀπεκρίθη διατάζουσά ἡ Εὐδοκία.

— Ἀ! τῷ ὄντι τὸ ἔφαγες! ἠρώτησε πάλιν ὁ Θεοδόσιος, προσηλὼν εἰς αὐτὴν τὸ βλέμμα.

— Τὸ ἔφαγα, μάλιστα, ἀπεκρίθη μετὰ φωνῆς τόσῳ μᾶλλον διαταζούσης, ὅπως θετικώτεροι ἦσαν οἱ λόγοι της. Αἱ δὲ παλαιαὶ τῆς ἐρλογίσθησαν ἐρυθραί, διότι, ἀπαξ ὀλισθήσασα εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ ψεύδους, δὲν ἐτόλμα, δὲν ἤξευρε νὰ ὀπισθοδρομήσῃ. Τὸ ἔφαγα, ἐπανέλαθε, καὶ τί γλυκὺ ἦτον! πόσον ἐξαιρετικὸν εἶχε γεῦσιν! πῶς λυποῦμαι ὅτι δὲν σ' ἐφίλαξεν ἐν μέρος νὰ τὸ δοκίμῃς.

Ἀλλὰ τοῦ αὐτοκράτορος αἱ ὀφθαλμοὶ συνεστάλησαν. Νὰ χάρισθαι τί μῆλον του, ἀπεδείκνυνεν ὡπιοῦν ἀδιαφορίαν πρὸς αὐτόν· ἀλλὰ νὰ τὸ ἀρνήται, καὶ ἐπιμύνας, τοῦτο ἄλλην τῷ ἐνέβαλλε, φοβερὰν ὑπόψιν εἰς τὴν καρδίαν. Καὶ νὰ ἐρυθρίῃ! καὶ νὰ ὑποτρυσίλῃ! Καὶ πρὸς ποῖον ἐπεμψέ τῷ μῆλον; Πρὸς τὸν ὠραῖον, πρὸς τὸν εὐχριν νεανίαν, παρ' ὃ κατώκησεν ἅμα ἐλθούσα ἐξ Ἀθηνῶν, ὅστις τὴν ἐσύστησεν τόσον ἐνθέρμως, μεθ' οὗ ἤδη διήρχετο τὰς ἡμέρας συνεργαζομένη καὶ συσπουδάζουσα. Ὅλα ταῦτα ἦσαν τεκμήρια φοβερὰ, ὅλα ταῦτα τρικυμίαν διήγειρον ἐντὸς τῆς καρδίας του. Ἀλλὰ κατέστειλε τὴν ὀργὴν του μέχρι οὗ πεισθῇ περὶ τῶν ὑπονοητῶν του.

— Ἀλλὰ, τῇ εἶπεν, εἶσαι βεβαία ὅτι τὸ ἔφαγες; Μὴ ἀπατάσαι, μὴ ἔφαγες ἄλλο κἀνὲν καὶ ἐλητηρόνησες; φοβοῦμαι ὅτι δὲν λέγεις ἀλήθειαν.

— Μὴ τὴν ζωὴν τοῦ αὐτοκράτορος, τὸ ἔφαγα, ἀνέκραζεν ἡ Εὐδοκία, ἔχουσα τὰ δάκρυα εἰς τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ παρασυρμένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς ψεύδους.

— Γυνὴ ἀπίστε καὶ ἐπίορκε! ἀνέκραζεν ὁ Θεοδόσιος, οὗ ὁ θυμὸς τόσῳ βιαιώτερος ἐξεβράχη, ὅσω μᾶλλον εἶχε καταστείλει αὐτόν, καὶ ὅσω εὐκολώτερον ὁ ἀσθενὴς χαρακτήρ του ἐνέδιδεν εἰς τὰ στιγμιαία του πάθη. Γυνὴ ἀχάριστε! Εἰς τὴν ζωὴν μου ὀμνύεις, εἰς τὴν ζωὴν ἐμοῦ ὅστις ἐκ τοῦ μηδενὸς σὲ ἀνέβιδασε εἰς αὐτοκράτορος θρόνον. Δὲν τὸ ἔφαγες, γυνὴ ἀκόλαστε, ἀλλὰ τὸ ἐπεμψες εἰς τὸν ἀχρεῖον ἐραστὴν σου, ὅστις μετὰ σοῦ με προδίδει. Θέλω τὸν ἐνώσει μετὰ σοῦ εἰς τὴν ἀγχόνην καὶ εἰς τὸν τάφον. Δὲν τὸ ἔφαγες, διότι ἰδοὺ αὐτό!

Καὶ λαβὼν τὸ μῆλον ἀπὸ τὸν κόλπον του, τῇ τὸ ἐβίβησεν εἰς τὸ πρόσωπον.

Καταβληθεῖσα ὑπὸ τῆς αἰσχύνης ὅτι τοιαύτη ὕβρις τῇ ἐγένετο ἐνώπιον ὅλων τῶν αὐλικῶν, ὅτι τοιαύται ὑποψίαι κατ' αὐτῆς ἐπροέβησαν, ἡ Εὐδοκία, χωρὶς λέξιν νὰ ἐκφωνήσῃ, χωρὶς δάκρυ νὰ χύσῃ, ἐπεσεν ὡς νεκρά κατὰ γῆς καὶ ἐλειποθύμησε.

— Σύρατέ τὴν μακρὰν τῶν ὀφθαλμῶν μου, ἀνέκραζεν ὁ Θεοδόσιος εἰς τὴν φυλακὴν! Καὶ ὁ δῆμιος νὰ ἐτοιμάσῃ τὴν καταδίκην της.

Ἐκείθεν δ' ἐμμανὴς καὶ αἷμα διψῶν, ἐπῆλθε πρὸς τὴν ἀδελφὴν του, καὶ κραυγάζων ἐζήτηε τὸν θάνατον τῶν ἐνόχων, διότι καὶ ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πάθους

του ἠσθάνετο τὴν ἀδυναμίαν του, ὅτι οὐδὲν ἐτόλμα νὰ πράξῃ χωρὶς τῆς συγκαταθέσεως τῆς Πουλχερίας.

Ἡ ἀδελφὴ του ἐπροσπάθει νὰ τὸν πρῶνῃ, ἀλλὰ ματαίως· καὶ ὅσω μᾶλλον τῷ ἔλεγεν, ὅτι ἐκ τοσούτου μικρῆς ἀφορμῆς δὲν ἔπρεπε τοιαύτην νὰ συλλάβῃ ἀπαίσιον ὑπόψιν, ἀντὶ νὰ τὸν ἐξημερώσῃ, ἐτι μᾶλλον τὸν ἐβλεπεν ἐξαπτόμενον διὰ τοῦτο ἐσκέρθη ὅτι τὸ μᾶλλον κατεπείγον ἦν νὰ σώσῃ τὰ ἀπειλομένα θύματα.

Ἠθέλησε κατ' ἀρχὰς νὰ τῷ ἀποδείξῃ ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν τὸ ἐγκλημα τὸ ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Παυλῖνον, ἄνδρα τοσαύτην πάντῃ τε δείξαντα ἀφοσίωσιν εἰς τὸν αὐτοκράτορα· ὅτι κἀν πρὶν τὸν θυσιάσῃ ἦτον εὐλογον νὰ τὸν ἀκούσῃ, καὶ νὰ ἐρευνήσῃ τὰς περιστάσεις. Ἀλλ' εἰς μάτην. Ὁ Θεοδόσιος ἤθελε τὸ αἷμα του, καὶ πάντῃ στιγμῇ ἀναβολὴ ἐζήπτεν αὐτόν μέχρι λύσεως. Ὡστε ἡ Πουλχερία ἐρᾶνε ὅτι ἐνέδωκεν, ἀλλ' ἀφ' οὗ δι' ἐνὸς τῶν ὑπηρετῶν του τῷ ἐμήνυσεν: Συκοφαντεῖσαι, κινδυνεύεις, σώθητι. Ὁ δὲ Παυλῖνος ἐνόησεν ὅτι, ἂν σπουδαιοτάτη δὲν ἦτον ἡ περίστασις, ἡ Πουλχερία δὲν θὰ τῷ ἐμήνυε τὰ τοιαῦτα, καὶ εἰ καὶ ἀγνοῶν περὶ τίνος ἐπρόκειτο, ὑπήκουσεν ὡμῶς ἀνεὺ ἐλαχίστης ἀναβολῆς, ὥστε ὅταν ἦλθεν ὁ σταλὴς ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος δῆμιος, δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸν συλλάβῃ, διότι εἶχε καταφύγει εἰς μίαν τῶν παρακειμένων τῇ οἰκίᾳ του ἐκκλησιῶν, καὶ ἐκάθητο παρὰ τὴν τράπεζαν ὡς εἰς αὐλόν.

Περὶ δὲ τῆς Εὐδοκίας ἐδίδασκε τὸν ἀδελφόν της ἡ Πουλχερία, ὅτι ὁ θάνατος αὐτῆς θὰ ἦτον στυγερὰ καὶ ἀπαρადειγμάτιστος καταδίκη, ἥτις ἤθελε μολύνει τὸν θρόνον, καὶ προστρέφει εἰς αὐτὸν ἀνεξίτηλον ὕναιδος δι' ὅλης του τῆς ζωῆς.

— Ἄφες τὴν, τῷ ἔλεγε νὰ ἀπέλθῃ εἰς τὰς Ἀθήνας, μέχρις οὗ προκύνῃ ὁ θυμὸς σου, μέχρις οὗ, ἡρεμώτερος, καὶ ἦττον τεθουρυδημένος, νὰ δυνήθῃς νὰ κρίνῃς τὴν διαγωγὴν της, καὶ τότε εἰμὲν τὴν εὖρης ἀληθῶς ἐνοχον νὰ τὴν τιμωρήσῃς, εἰδὲ ἀθῶον, νὰ τὴν ἀνακλήτῃς πάλιν ἐντίμως πλησίον σου.

— Ἀδελφὴ! θέλεις βίαν νὰ μ' ἐπιβάλλῃς! ἀνεφώνησεν ὁ Θεοδόσιος ὡς παράφρων. Δὲν εἶμαι ἐγὼ ὅστις διατάττω; Τί; παιδίον μὲ νομίζετε διὰ νὰ μ' ἐπιβάλλετε τὴν θέλησιν, σεις; Ἐγὼ, ὑπάγετε, εἰπάτε τὴν Εὐδοκίαν, ἀμέσως ταύτην τὴν στιγμὴν νὰ φύγῃ, καὶ οὐαὶ εἰς αὐτὴν ἂν ποτὲ πλέον φανῇ εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Ἡ Πουλχερία ἀμέσως ἐνευσεν εἰς ἕνα τῶν αὐλικῶν, ὅστις ἐν τῷ ἅμα ἐζήλθε, καὶ ἀπελθὼν ἐξετάλεσεν ἐν τῷ ἅμα τὴν διαταγὴν τοῦ αὐτοκράτορος, πρὶν ἐπέλθῃ εἰς αὐτὴν μεταμέλεια.

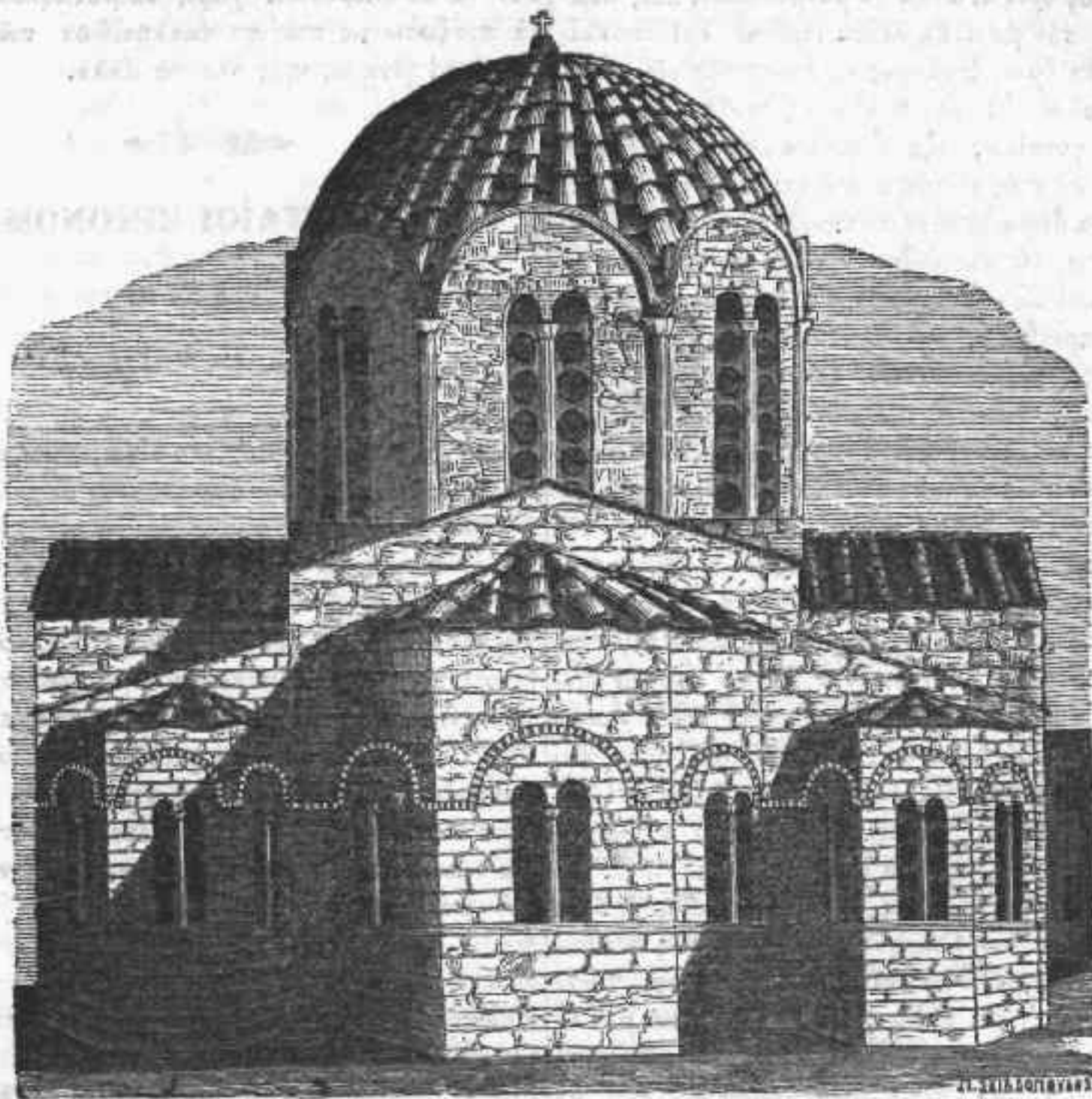
Ἀλλ' ἡ ἐξαφῆς αὕτη τοῦ θυμοῦ, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς ἀσθενεῖς χαρακτήρας, μετ' ὀλίγον ἐκόπασε παρὰ τῷ Θεοδόσιῳ, καὶ αὐτὴν διεδέχθη νάρκωσις, καὶ μελαγχολία σιωπηλῇ. Τὴν τρίτην ἀπ' ἐκείνης ἡμέραν, ἐνῶ ἐκάθητο μόνος, καὶ ἡ ψυχὴ του ἦν βεδυθισμένη εἰς θλίψιν, καὶ δάκρυα ἔρριον βραδέως ἐπὶ τῶν παρείων του, ἡ θύρα ἠνεώχθη, καὶ αἶφνης εἶδεν εἰσερχόμενον τὸν Παυλῖνον.

— Σὺ ἐμπρὸς μου! ἐκραζεν ὁ Θεοδόσιος, ἀνκνύων

χθεις μετ' ὀργῆς. Δὲν ἐφοβήθης νὰ ἐξέλθῃς τοῦ αὐ-
λου σου;— Ἀλλὰ τῷ ὄντι, ἐπρόσθεσε, πίπτων πάλιν
ὡς ἀκηυδημένος εἰς τὴν ἐδραν του, ἐνῶ ἐν δάκρυ
ἔρρεεν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν του· τῷ ὄντι, ἐμὲ τίς μὲ
φοβεῖται, τίς φροντίζει δι' ἐμὲ ἢ τίς μ' ἀγαπᾷ;

— Αὐτοκράτωρ, φίλτατε Θεοδόσιε, ἀνέκραξεν ὁ
Παυλῖνος, ριπτόμενος κατὰ γῆς, καὶ ἐναγκλιζόμε-
νος τὰ γόνατά του. Μὴ τούτους τοὺς λόγους· μὴ
ταύτην τὴν ἀδικίαν πρὸς σὲ αὐτὸν καὶ πρὸς τοὺς
ὑπηκόους σου. Ἄν ἐπρόκειτο περὶ τῆς ζωῆς μου καὶ
μόνης, δὲν θὰ τὴν ὑπερασπιζόμην, δὲν θὰ ἔφρευγον εἰς
ἀούλον· εἰς τὰς χεῖράς σου ἦτον. Ἄν ἡ φίλις σου δὲν
μοὶ τὴν ἐτώζεν, θὰ ἐπέμενον τὸν θάνατον ἀγογγύ-

σὲ προέειπα νὰ τὴν νυμφευθῇς. Δὲν σοὶ ἀναπολῶ
τὴν παιδιόθεν πρὸς σὲ ἀφοσίωσίν μου, δὲν σοὶ λέγω
ὅτι ἐδικαιούμην εἰς κρίσιν ὀλιγώτερον κατασπυσμέ-
νην παρὰ σοῦ. Ἀλλὰ σκέφθητι, ἂν ἡ σχέσις μου
πρὸς τὴν Εὐδοκίαν ἦν παράνομος καὶ ὑπεύθυνος ὅταν
τὴν ὑποπτύεις, εἰς σὲ ἤθελον πέμψῃ τὸ δῶρον ὃ
ἔλαβον παρὰ τῆς αὐτοκρατορίας; Ἄν σὲ πείθουν
οἱ λόγοι μου οὗτοι, ὅτι ὁ Παυλῖνος δὲν δύναται νὰ
ἦναι πρὸς σὲ οἷον σὺ ἐπὶ μίαν στιγμὴν τὸν ὑπέλα-
βες, τότε ἀπόσπασε τῆς καρδίας σου τὸν σκώληκα
τῆς ζηλοτυπίας, ὅστις φθείρει τὴν εὐτυχίαν, καὶ μόνον
ψυχῶν ἀγενῶν εἶναι ἄξιος, καὶ ἀπόδος τὴν
τιμὴν καὶ τὴν ὑπόληψιν εἰς τὴν γυναῖκά σου, τὴν

Ναὸς τῶν Ἁγίων Θεοδώρων ἐν Ἀθήναις.

στως. Ἀλλὰ πρόκειται περὶ τῆς ἡπυχίας σου· πρό-
κειται περὶ τῆς τιμῆς τῆς γυναικὸς ἐκείνης, ἥτις
εἶναι καθαρωτέρα τοῦ ῥόδου, λευκοτέρα τῆς χιόνης
τῶν κορυφῶν τοῦ Ὀλύμπου. Ἄν ἐγνώρισας, δὲν
ἐξετίμησας, Βασιλεῦ, τὸν θησαυρὸν τῆς καρδίας της,
καὶ ἐπρεπε τοιαύτη περίστασις νὰ σοὶ τὴν διαβῆλῃ;
Δὲν ὑπάρχει ἀρετὴ ἥτις, ὅσα φαινόμενα καὶ ἂν μέ-
χωνται κατ' αὐτῆς, μένει πάντοτε ὑπονοίων ἀνωτέ-
ρα; δὲν εἶναι εὐγενεστέρα ἢ ἐμπιστοσύνη, καὶ τυ-
φλή ἂν ἦ, τῶν ἀδίκων ὑποψιῶν; Ἐνθυμήθητι ποῖα
σχέσις ἀδελφική καὶ ἀδολος μὲ συνέδεσε μετὰ
τῆς αὐτοκρατορίας· ἐνθυμήθητι, ὅτι, τὴν εὐτυχίαν
της καὶ τὴν εὐτυχίαν σου μόνην ἔχων ἐπιθυμίαν, ἐγώ

εὐγενεστέραν τῶν γυναικῶν. Ἄν ὁμῶς διατηρῇς δυσ-
πιστίαν, ἰδοὺ ἐγὼ ἐκτὸς τοῦ αὐτοῦ μου, διάταξε
περὶ ἐμοῦ κατὰ τὴν ὀργὴν ἢ τὴν δικαιοσύνην σου,
καὶ παράπληρον δὲν θέλεις ἀκούσει ἀπὸ τὰ χεῖλη μου.

Ἀλλ' ὁ Θεοδόσιος ἐγερθεὶς, τὸν ἔλαβεν εἰς τὰς
ἀγκάλας του, καὶ τὸν ἐκράτησεν ἐπὶ πολλὰς στιγ-
μὰς σφιγχτὰ εἰς τὸ στήθος του, χωρὶς λέξιν νὰ δύ-
ναται νὰ προφέρῃ.

— Συγγνώμην, φίλτατε, εἶπε τέλος. Εἶσαι με-
γαλόψυχος καὶ θέλεις μὲ συγχωρῆσαι. Πολλάκις πολ-
λά μοι συγχωρεῖς ἁμαρτήματα, συγχώρησόν μοι καὶ
τοῦτο τὰ μέγιστον πάντων. Ἀλλ' ἔμην τόσον δυσ-
τυχὴς! Ἡ ἀγάπη τῆς Εὐδοκίας ἦτον ὁ παράδεισος

δὲ ἐμὲ, καὶ ὦ! ἔχε πρὸς ἐμὲ εὐσπλαγχνίαν, παρεφρόνησα ἐπὶ μίαν στιγμὴν καὶ ἠνέωξα τὴν καρδίαν μου εἰς τὴν ὑποψίαν. Σὺ μ' ἐκάλεσας πάλιν εἰς τὴν ζωὴν, σὺ μοὶ ἀπέδωκας τὴν εὐδαιμονίαν. Ἀλλὰ φεῦ! θὰ τύχω ἄρα καὶ τῆς συγγνώμης τοῦ ἄλλου μου θύματος!

Καὶ τὴν αὐτὴν ἡμέραν, ὁ αὐτοκράτωρ ἐπεμψε τινὰς τῶν πιστοτέρων του αὐλικῶν πρὸς τὴν αὐτοκρατορίσσαν, ὅπως τὴν δυσωπήσωσι, καὶ τὴν ἐπαναφέρωσι μετὰ πάσης τιμῆς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Ἀλλ' ἡ Εὐδοκία εἶχεν ἀποσυρθεῖ εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ εἰς τοὺς πρέσβεις ἀπέντησεν, ὅτι εἰς γυναῖκα ἢ ὑπόκληψις προσεδόληθ, ἔστι καὶ ἀδίκως, δὲν πρέπει βασιλικὸς θρόνος, ἀλλὰ τὸ μοναστήριον, καὶ, πέμψασα πρὸς τὸν βασιλέα λέξεις εἰρήνης καὶ ὑποκλίσεως, ἤντηθη ὁμως ἐπιμόνως νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ὁ δὲ Θεοδόσιος, οὐδέποτε ἄλλην νυμφευθεὶς γυναῖκα, ἐξηκολούθησε νὰ προσέβηται πρὸς αὐτὴν ὡς πρὸς αὐτοκρατορίσσαν, καὶ τῇ ἐπεμπε δαφιλέστατα δῶρα, ἀαυτὴ κατηνάλισκεν, ἡ μὲν ἱστορία διηγεῖται εἰς ἀνοικοδομὴν τῶν τειχῶν τῆς Ἱερουσαλὴμ καὶ εἰς ἐπικόσμησιν τῆς Ἀντιοχείας, ἡ δὲ παράδοσις προσθέτει, πιθανὰ λέγουσα, καὶ εἰς ἀνέγερσιν διαφόρων οἰκοδομῶν ἐν τῇ πατρίδι τῆς, ταῖς Ἀθήναις, ἰδίως δὲ δώδεκα ἐκκλησιῶν, αὐτῶν ὧν τινὲς σώζονται, καὶ ἔτι πλείους ἀρτίως ἐσώζοντο.

Τὰ κομψὰ ταῦτα ἐκκλησιῖδια εἰσὶν ἐντελὲς τοῦ Βυζαντινοῦ ρυθμοῦ, μικρογραφίαι, οὕτως εἶπεν, τῆς ἀγίας Σοφίας, ἀποδεικνύοντα πόσον ἡ Βυζαντινὴ ἀρχιτεκτονικὴ οὐ μόνον ἐν μεγάλοις εἶναι σοδάρὰ καὶ κατὰ πληκτικῇ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς μικροῖς δύναται νὰ ᾔηται χαρίεσσα. Τὸ γενικὸν δ' αὐτῶν σχέδιον συνίσταται εἰς δύο κύτῃ διασταυρούμενα, καὶ στερεῶς ὠκοδομημένα διὰ λίθων καὶ πλίνθων ἀμοιβαδόν, καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου τῆς διατομῆς ἔχοντα θόλον ἐπὶ κυλίνδρου ὑψούμενον. Τὰ ἀξιολογώτερα δ' αὐτῶν ἦσαν ἡ Μητρόπολις, ἡ ἀγία Εἰρήνη, ἡ ἐκκλησίᾳ τοῦ Νικοδήμου, ἡ τοῦ Σωτῆρος, ἡ τοῦ Παγκρατῆ, ἡ ἀγία Εἰρήνη, ἡ τοῦ ἀγίου Γεωργίου, ἡ τῶν ἀγίων Θεοδώρων, ἡ Καπνικαρέα, δύο ὀπίσω τοῦ στρατῶνος, ἡ τῆς ἀγίας Τριάδος, καὶ ἄλλα τινά. Ἀλλὰ τινὰ μὲν ἐξ αὐτῶν κατερρύθησαν ὑπὸ παλαιότητος, ἄλλα δὲ κατερρίφθησαν ὑπὸ τοῦ ζήλου τῶν περιούκων, πρὸς ἀνέγερσιν εὐρυχωροτέρων ἐκκλησιῶν, ἢ διὰ νέων προτοικοδομῶν κατεστράφη τὸ ἄγνόν κάλλος καὶ ἡ εὐρυθμία των. Οὕτω τῶν ὀπίσω τοῦ στρατῶνος ὡραίων ἐκκλησιδίων, τὸ μὲν κατέπεσε, τὸ δὲ, ὡς καὶ ὁ ἅγ. Γεώργιος, καὶ ἡ ἀγία Εἰρήνη, ὑπεχώρησαν εἰς νέας ἐκκλησίας οἰκοδομηθῆναι. Ἡ δ' ἐκκλησίᾳ τοῦ Παγκρατῆ, ἡ τοῦ Σωτῆρος καὶ ἄλλαι, ἐπισκευασθεῖσαι δῆθεν, ἀπώλεσαν τὸ παλαιὸν σχῆμά των μόνη δ' ἡ τοῦ Νικοδήμου, ἡ μεγίστη πασῶν, ἀλλ' ἐρείπιον ἀμορφοῦς, ἀπαρτίζεται ἀκριβῶς κατὰ τὸ ἀρχαῖον σχέδιον μετὰ μεγίστης προσοχῆς καὶ κρίσεως, τιμώσης τὸν τε ἀρχιτέκτονα αὐτῆς Κ. Βλασόπουλον, καὶ τὸν ἀναδεξάμενον τὴν δαπάνην αὐτῆς ἀρχιμανδρίτην τῆς Ῥωσικῆς ἐκκλησίας. Μεταξὺ δὲ τῶν μενουσῶν ἡ ὡραιότατη καὶ ἐντελεστάτη εἶναι ἡ τῶν ἁγ. Θεοδώ-

ρων, ἧς δημοσιεύομεν τὴν εἰκόνα ἐνταῦθα, ἀνεῦ τοῦ καὶ εἰς αὐτὴν κακοζήλως προτιθέντος κωδονοστασίου. Τὸ σχῆμα αὐτῆς εἶναι κομψόν, αἱ ἀνκλογίαι τῆς εὐάρεστοι, ὁ σύνδεσμος τῶν μερῶν τῆς ἀρμονικῆς, καὶ ὡραίος ὁ θόλος τῆς, στηριζόμενος μετὰ πολλῆς χάριτος ἐπὶ ἐξ θυρίδων ἀψιδωτῶν. [Καὶ τὸ τελευταῖον τοῦτο λείψανον τῆς Βυζαντινῆς ἐποχῆς ἀναγνωρίσθη ὅτι χρᾶζει ἐπισκευῶν τινῶν, καὶ μάλιστα ὅπως γίνῃ ἡ ἐκκλησίᾳ χρησιμωτέρα εἰς τὴν ἐνορίαν. Ἀλλ' οἱ ἐπίτροποι αὐτῆς, ἄνδρες φιλόκαλοι, καὶ γνωρίζοντες μετὰ πόσης φειδοῦς πρέπει νὰ ἐγγίζονται μνημεῖα καὶ ὡρεῖα καθ' ἑαυτὰ, καὶ παρελθόντων καιρῶν διηγούμενα ἱστορίαν, ἔχουσι σκοπὸν νὰ ἐπισκευάσωσι χωρὶς νὰ μετασκευάσωσι, καὶ νὰ πράξωσιν ὡς πρὸς τὴν ἐκκλησιδίῳ τοῦτο ὅ,τι ἐπρεπε νὰ γίνῃ ὡς πρὸς ὅλα τὰ ἄλλα.

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΙ ΕΙΚΟΝΟΜΑΧΟΙ.

ὑπὸ Κ. Π.

(Συνέχεια. Ἰδὲ Φυλλάδιον ΝΓ'.)

—ο—

Αἱ ἀρεταὶ τοῦ Θεοφίλου εἶναι, νομίζομεν, τόση μάλλον ἀξιοθαύμαστοι ὅσω μάλλον μεμολυσμένη ἦτο ἡ ἀτμοσφαῖρα ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔζη. Πρὸς ποίαν δὲ ἡθικὴν διαφθοράν εἶχε νὰ παλαίσῃ ὁ ἀνὴρ ἐκεῖνος, ὅπλον καὶ ἐξ ὧν μετ' ὀλίγον συνέβησαν ὡς πρὸς τὸν Μανουήλ. Ἡ εὐγενὴς τοῦ Θεοφίλου ψυχὴ δὲν ἤξευρε πῶς ν' ἀποδείξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην τῆς πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ὅστις, μὴ ἀρκούμενος νὰ καθοδηγῇ αὐτὸν διὰ τῆς ἐμπειρίας καὶ συνέτειός του, δὲν ἐδίτταζε νὰ ἐκτεθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς μεγάλους κινδύνους. Ὁ Θεοφίλος ἐθεράπευσε αὐτὸν διὰ τιμῶν καὶ δωρεῶν μεγάλων καὶ δὲν ἔπαυε νὰ τὸν ἀποκαλῇ σωτῆρα καὶ εὐεργέτην. Ἡ τοσοῦτον δικαία ἐκείνη εὐνοία ἤρεθισε τὸν φθόνον τῶν ἄλλων αὐλικῶν, οἵτινες, μὴ ἠξέχοντες πῶς νὰ τὸν ὑποσκελίσωσιν, ἐτόλμησαν νὰ εἰπώσιν, ὅτι ἐπιβουλεύεται τὴν ζωὴν καὶ τὸν θρόνον τοῦ βασιλέως. Ὅστις; ἐκεῖνος, ὅστις, μὴ φειδόμενος τῆς ἰδίας ζωῆς, ἔσωσε πρὸ μικροῦ τὸν βασιλέα ἀνὰ μέτρον μυριάδων ἐχθρῶν, ἐνθ', ἂν ἐπιπτεν ἐν τῇ μάχῃ ἐκεῖνη ὁ Θεοφίλος, ἢ ἂν ἠγματούετο, ἐπειδὴ υἱὸν ἀκόμη δὲν εἶχε, φυσικώτατον ἦτο νὰ καταλάβῃ τὴν ὑπερτάτην ἀρχὴν ὁ Μανουήλ, καὶ ὡς πλησιέστερος τῆς βασιλείδος Θεοδώρας συγγενῆς, καὶ ὡς ἀνώτατος τοῦ λατρεύοντος αὐτὸν στρατοῦ ἡγεμόν. Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ Θεοφίλος ἀπέκρουσε μετ' ἀγανακτῆσεως τὴν τοιαύτην συκοφαντίαν· ἀλλ' ἡ κακία κατὰ δυστυχίαν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ εἶναι ἐπιμονωτέρα τῆς ἀρετῆς περὶ τὴν ἐπιδιώξιν τῶν βουλευμάτων αὐτῆς. Ὅθεν ὑπεκίνησαν ἀρχαῖόν τινα τοῦ Μανουήλ ὑπηρετήν, ἡδὴ παρὰ τῷ βασιλεῖ οἰνοχοοῦντα, νὰ διαβεβαιώσῃ τὸν ἄνδρα, ὅτι ὁ βασιλεὺς, πεισθεὶς εἰς τὰς διαβολὰς, κακὰ περὶ αὐτοῦ βουλευέται. Ὁ Μανουήλ, ὅστις ἐγίνωσκε τὴν